

SPRAWOZDANIA ZE SPOTKAŃ NAUKOWYCH SCIENTIFIC MEETING REPORTS

KONFERENCJA „OGÓLNOPOLSKIE ZNACZENIE DLA NAUKI POLSKIEJ I EDUKACJI ZESPOŁOWYCH BADAŃ NA WYŻYNIE KRAKOWSKO- CZĘSTOCHOWSKIEJ” (ZŁOTY POTOK – OJCÓW, 16–19 CZERWCA 2004)

The conference „All-Poland importance for
Polish science and education of the team
investigations on Kraków-Częstochowa
Highland” (Złoty Potok – Ojców
16–19 June 2004)

Sesje naukowe organizowane od kilku lat staraniem Ojcowskiego Parku Narodowego (OPN) stały się już tradycją. Konferencja w r. 2004 miała jednak charakter szczególny. Nawiązywała nie tylko do zagadnień ochrony przyrody i kultury narodowej, ale także do wydarzeń z przeszłości. Obejmowała bardzo bogatą tematykę i atrakcyjną, trwającą łącznie 3 dni sesję terenową. Odbywała się pod patronatem Prezesa PAN i Ministra Środowiska, przy współdziałaniu Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego i kilku innych instytucji i organizacji¹. Celem było przypomnienie i upamiętnienie „podróży naturalistów” – wybitnych przyrodników warszawskich, którzy 150 lat wcześniej, w r. 1854 odbyli główną (z serii kilku) wyprawę naukową w pasmo Wyżyny (Jury) Krakowsko-Wieluńskiej. Zatrzymali się na dłuższy postój w Złotym Potoku i w Ojcowie – blisko granicy Królestwa Kongresowego. Prowadzili obserwacje, które trzeba uznać za pierwsze zespołowe badania na tym terenie. Wśród uczestników byli zoologowie: Antoni Waga, Kazimierz Stronczyński, Władysław

Taczanowski oraz botanik Wojciech Jastrzębowski. W zakres ich zainteresowań wchodziła budowa geologiczna Wyżyny, jaskinie, świat zwierząt i roślin. Zwracali także uwagę na piękno krajobrazu i potrzebę ochrony najcenniejszych terenów. Wyniki przeprowadzonych badań i obserwacji publikowane były w latach 1855–1857 w „Bibliotece Warszawskiej – piśmie poświęconym naukom, sztukom i przemysłowi”.

Konferencja w roku 2004 zgromadziła ponad 160 uczestników. Rozpoczęła się w Złotym Potoku (położonym ok. 20 km na pld.-wsch. od Częstochowy), w otoczonym pięknym parkiem pałacu Raczyńskich, gdzie mieści się obecnie siedziba Oddziału Biura Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego i Ośrodek Edukacyjny (Fot. 1). Tutaj też Muzeum Częstochowskie zorganizowało wystawę przypominającą zasługi badaczy północnej części Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej. Po uroczystym otwarciu obrad przedstawiono kilka referatów.

O działalności naturalistów mówił z punktu widzenia zoologa J. Pawłowski, a jako botanik J. Hereźniak, wspominający również późniejszych badaczy. Wśród innych tematów A. Szeptycki scharakteryzował nowy gatunek skoczogonka *Tetradontophora bielanensis*, opisany przez Antoniego Wagę. Z. Sudolski przedstawił bardzo interesująco działalność gen. Wincentego Krasińskiego w Złotym Potoku. Pamiątką z tego okresu jest dworek stojący obok późniejszego pałacu Raczyńskich, z muzeum poety Zygmunta Krasińskiego.

Po południu odbyła się piesza wycieczka do doliny Wiercicy (prawego dopływu Warty) i jej otoczenia. Pozostałością dawnego zagospodarowania są stare młyny i stawy rybne, stanowiące obecnie bardzo piękny element krajobrazu. Bliżej zwiedzanym obiektem był rezerwat „Parkowe” o powierzchni ponad 153 ha, obejmujący wzgórze pooddzielane dolinami, grupy skalne, jaskinie i wywierzysskowe źródła krasowe. Zannotowano tu stanowiska 21 gatunków górskich. Cały teren pokrywają piękne lasy, wśród których wyróżnia się żyzna buczyna z *Dentaria enneaphyllos*. Ich ochronę zainicjował już w 1907 r. hr. Karol Raczyński, wnuk (po kądzieli) Zyg-

¹ Po oddaniu do druku niniejszego artykułu ukazało się w wydawnictwach Ojcowskiego Parku Narodowego obszernie sprawozdanie z tej konferencji, uwzględnione w spisie literatury zamieszczonym poniżej – por. Partyka 2005.

Fot. 1. Neoklasycyistyczny Pałac Raczyńskich z 1857 r. w Żółtym Potoku i część parku w jego otoczeniu. (Fot. A. Medwecka-Kornaś).

Phot. 1. Neoclassic palace of Raczyński Family from 1857 in Żółty Potok near Częstochowa and a part of the park in surroundings. (Phot. A. Medwecka-Kornaś).

munta Krasieńskiego. W czasie pierwszego dnia konferencji nie zabrakło szczególnych atrakcji: w otwarciu wzięła udział grupa organizatorów w strojach z czasów podróży naturalistów, a w Grocie Niedźwiedziej czekał na uczestników pierwotny człowiek z maczugą oraz aktor teatru w Olsztynie koło Częstochowy Stanisław Kałkus, który czytał teksty naturalistów.

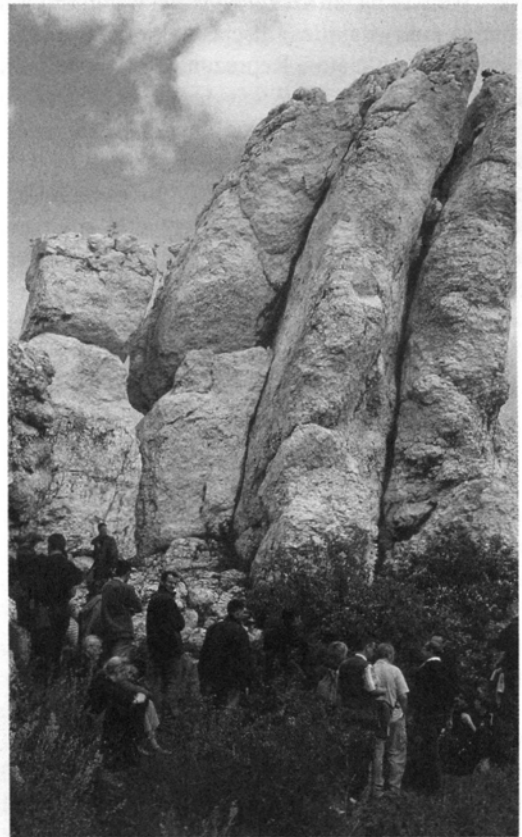
Drugi dzień konferencji objął zwiedzanie okolicy Olsztyna pod Częstochową, Sokolich Gór, grup skalnych koło Ogrodzieńca, rejonu Zawiercia i przejazd do Ojcowa. Okolice Olsztyna są typowe dla północnej, a równocześnie i środkowej części Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej. Wśród obniżeń zasłanych piaskami wznoszą się wzgórza z ostańcami skalnymi. Wiele z nich otaczają tereny bezleśne, co jest wynikiem dawnej gospodarki – tam, gdzie jej obecnie brak, zaznacza się sukcesja do zarośli i lasu, podobnie jak w wielu murawach naskalnych i kserotermicznych. Lasy zajmują nadal dość znaczne przestrzenie. W programie konferencji znalazły się wzgórza „Biakło” z malowniczymi skałami, należącymi do gór-

nojurajskich „budowli węglanowych” (czyli form utworzonych przez trudno wietrzejące wapienie skaliste). Roztacza się z nich widok na ruiny zamku w Olsztynie i na Sokole Góry. Wśród roślinności naskalnej z dużym udziałem *Dianthus carthusianorum*, *Erysimum odoratum* i *Vincetoxicum hirundinaria* rośnie m.in. *Saxifraga paniculata* i endemiczny gatunek – niziutkie *Galium cracoviense*. Rezerwat „Sokole Góry”, podobny jak zwiedzane uprzednio „Parkowe” lecz bardziej rozległy, obejmuje ponad 215 ha. Posiada zróżnicowaną rzeźbę, bardzo liczne skały na grzbietach wzniesień i zboczach, z grotami i schroniskami skalnymi, stanowiska 9 gatunków górskich, zróżnicowaną szatę leśną, m.in. ze starodrzewiem bukowym, a w piaszczystych obniżeniach – z borami mieszanymi i sosnowymi. Z „Sokolich Gór” trasa prowadziła w środkową część Wyżyny, do Skał Rzędkowickich w Paśmie Zborowsko-Ogrodzieńskim. Celem zwiedzania było wzgórze porośnięte w niewielkiej części lasem, z odsłoniętymi skałami na grzbiecie i zboczu północnym. Niektóre z nich, o pionowych ścianach, dochodzą

do 20 m wysokości i przedstawiają typowe górnourajskie budowle węglanowe (Fot. 2). W naskalnych murawach kserotermicznych i w ich otoczeniu spotkać można szereg interesujących roślin, z nieczęstych np. *Potentilla recta*, z chronionych – *Aquilegia vulgaris*. Następny postój przypadł ok. 13 km dalej na południe, przy „Górze Birów” w Podzamczu koło Ogradzieńca. Zespół skał o charakterze budowli węglanowych, z jaskiniami i oknami skalnymi, jest tu otoczony lasami, których część wycięto dla udostępnienia terenu turystom. Ułatwiło to wyjście na szczytową, rozległą platformę z naskalną roślinnością, gdzie zachowały się ślady drewnianego grodu i skąd roztacza się widok na ruiny zamku w Ogradzieńcu. U podnóża skał znaleziono dowody bytności człowieka już w paleolicie. W czasie postoju na obiad w Morsku, można było zwiedzić ruiny XIV-wiecznego zamku „Bąkowiec”. Po południu nastąpił przejazd do Ojcowa. W Ośrodku Edukacyjno-Dydaktycznym OPN czekała wystawa rysunków Jana Sławomira Samka, jakie powstały w związku z obozem krajoznawczym „Szlakiem Orlich Gniazd” w r. 1949 i przedstawiają zabytki architektury. Wieczorem odbył się występ artystyczny uczniów szkoły podstawowej z Woli Kalinowskiej, w historycznych strojach, związany tematycznie z wyprawą naturalistów. Był też pokaz przeźroczy M. Banasia, na temat krajobrazów Ojcowa.

W trzecim dniu konferencji zwiedzano skały koło Jerzmanowic, blisko granicy OPN i szosy z Krakowa do Olkusza. Skała „Grodzisko” w ich obrębie jest najwyższym, mierzącym 513 m n.p.m. wzniesieniem Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej. Przedstawione były związane z nią zagadnienia geologiczne i dyskutowane problemy zmian w krajobrazie rolniczym i ekspansji zabudowy mieszkaniowej. Dalej trasa wycieczki wiodła na północny-zachód przez Olkusz do Sławkowa, gdzie po obiedzie w stylowej karczmie „Austerya” zwiedzano regionalne muzeum historyczno-etnograficzne. Następny punkt terenowy stanowiło rozległe wyrobisko w Kuźnicy Warężyńskiej, jakie powstało po eksploatacji piasku dla kopalni

węgla. Cechuje je urozmaiconą rzeźbą terenu, a wilgotne i podmokłe obniżenia zajęła interesująca roślinność z *Equisetum variegatum*, *Lycopodiella inundata*, *Drosera rotundifolia*, *Liparis loeselii* i niektórymi innymi storczykami oraz nową dla Polski pałką wysmukłą *Typha laxmanii*, rozprzestrzeniającą się z Azji i obszaru śródziemnomorskiego. W gminie Bolesław, we wsi Laski (ok. 10 km na północny-zachód od Olkusza) obiektem zainteresowania stała się osobliwa kopuła trawertynowa (z jaskinią), która powstała w holocenie, kilka tysięcy lat temu,

Fot. 2. Skały Rzędkowickie (ok. 13 km na północ od Ogradzieńca), typowe „górnourajskie budowle węglanowe” ze szczelinami tektonicznymi. U ponóży – uczestnicy Konferencji. (Fot. A. Medwecka-Kornaś).

Phot. 2. The rocks ‘Rzędkowickie’ (about 13 km north of Ogradzieniec) typical ‘Upper Jurassic carbonate bildups’ with tectonic crevices. On the foot – participants of conference. (Phot. A. Medwecka-Kornaś).

przez tworzenie się osadów węglanowych na mchach w otoczeniu nieistniejącego już źródła. Na zboczach kopuły znajduje się stanowisko rzadkiej poza górami paproci *Asplenium viride*. Po południu uczestnicy mieli do wyboru zwiedzenie zamku w Pilicy, albo położonej niedaleko (koło Smolenia) Doliny Wodącej. Jest to sucha dolina (bez potoku), która odznacza się obecnością malowniczych grup skalnych z bardzo licznymi jaskiniami i schroniskami – niektóre z nich stały się obiektem szeroko rozwiniętych badań archeologicznych. Szczególnie wysokie i rozległe są w Dolinie Wodącej „Skały Zegarowe”. Wejście na ich szczyt wymaga wspinaczki, ponóża pokrywają lasy liściaste, których część niedawno wycięto. Reprezentowały rzadko spotykany zespół *Phyllitido-Aceretum*. Charakterystyczna dla niego paproć *Phyllitis scolopendrium* utrzymała się pod zaroślami i być może przetrwa. Takie osobliwe lasy powinny być jednak chronione – w tym przypadku sprawa leży w gestii województwa małopolskiego. Wieczorem uczestnicy konferencji byli goszczeni w Ośrodku Edukacyjno-Naukowym Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, w Smoleniu. Ośrodek, położony wśród lasów, obejmuje główny budynek z ekspozycją przyrodniczo-historyczną, domki campingowe i zadaszony pawilon, dostosowany do zabrań przy ognisku. Tu odbył się wieczór wspomnień, w czasie którego Kazimierz Kowalski mówił o swoich badaniach w jaskiniach.

Dzień czwarty i ostatni objął sesję referatową w siedzibie OPN, demonstrację posterów i popołudniową wycieczkę do doliny Sąpowskiej i Jaskini Ciemnej. Referaty dotyczyły Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej – jej zagospodarowania (S. Kozłowski), skał jurajskich (trzech prelegentów) i bezpośrednio Ojcowa. Przedstawiono problem zanikania borówki *Vaccinium myrtillus* w OPN (A. Medwecka-Kornaś) i bardzo interesującą informację o pionierskich badaniach Dobiesława Doboszyńskiego na temat podziemnego odbioru radiowego w jaskiniach (J. Głazek). Na zakończenie było kilka referatów nawiązujących do literatury i historii, m. in. o Aleksandrze Przeździeckim, właścicielu

Ojcowa w połowie XIX w. (A. Biernacki) i o Władysławie Konopczyńskim i jego dziejach związanych z dworkiem w Młynniku koło Pieskowej Skały i drugą wojną światową (P. Biłiński). Postery obejmowały 50 plasz o różnej tematyce. Można było zaznajomić się z nimi i z objaśnieniami autorów w osobnej, bardzo dobrze zorganizowanej prezentacji.

Przy wszystkich zwiedzanych obiektach przedstawiane były fachowe objaśnienia. Znaczną ich część poświęcono zagadnieniom geologicznym, uwzględnionym też w sesjach kameralnych – teksty przygotowało kilkanaście osób, m.in. Michał Gradziński, Jacek Matyszkiewicz, Andrzej Tyc (nawiązujący też do hydrografii) oraz Stefan W. Alexandrowicz; archeologiczne znaleziska w jaskiniach relacjonował Krzysztof Cyrek. Objaśnienia botaniczne uczestnicy zawdzięczali Barbarze Majchrzak, Ewie Witkowskiej, Andrzejowi Czyłokowi, Eugeniuszowi Dubielowi i – w bardzo dużym stopniu – Januszowi Hereźniakowi, do opracowania wersji drukowanej włączyli się też Stefan Michalik i Andrzej Urbisz. O porostach mówił Józef Kiszka. Zagadnienia zoologiczne naświetlało ponad 10 osób, obok wspomnianych J. Pawłowskiego i A. Szeptyckiego także Bronisław W. Wołoszyn i in. – uwzględniano m.in. owady, nietoperze i – osobno – faunę jaskiń.

Konferencja przygotowana była niezwykle starannie i z ogromnym nakładem trudu, m.in. ze strony koordynatorów wycieczek i Dyrektora Muzeum OPN dr. Józefa Partyki. Program przedstawiał się wyjątkowo bogato, a jego realizacja przebiegała bardzo sprawnie. Uczestnicy mogli poznać wiele szczególnie interesujących obiektów przyrodniczych i zabytków kultury, zaznajomić się z problemami zmian w krajobrazie, istniejącą i projektowaną ochroną przyrody, m.in. z parkami krajobrazowymi i koncepcją Jurajskiego Parku Narodowego, przedstawianą przez J. Hereźniaka.

Przed konferencją opublikowano streszczenia referatów wygłaszanych na sesjach kameralnych, w terenie i przy posterach (Partyka, Tyc 2004 a) oraz przewodnik z opisem tras wycieczek i obiektów liczniejszych niż te,

które można było zwiedzić (Partyka, Tyc 2004b). Nieco później ukazały się drukiem dwa obszerne tomy z 107 pracami (Partyka 2004). Pierwszy obejmuje przyrodę, zarówno nieożywioną, jak też szatę roślinną i świat zwierząt, drugi dotyczy kultury; zawiera dane z zakresu historii, etnografii, architektury, literatury, krajoznawstwa i in. Oba tomy są bardzo cenne, podobnie jak wydany znacznie później suplement (Partyka red. 2005). Trzeba życzyć organizatorom podobnego sukcesu z okazji jubileuszowej sesji naukowej w 50-tą rocznicę istnienia OPN, planowanej na rok 2006.

LITERATURA DOTYCZĄCA KONFERENCJI

- PARTYKA J. (red.) 2004. Zróżnicowanie i przemiany środowiska przyrodniczo-kulturowego Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, t. 1 Przyroda, t. 2 Kultura, Ojców.
- PARTYKA J., TYC A. (red.) 2004. Ogólnopolskie znaczenie dla nauki polskiej i edukacji zespołowych badań na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej. Materiały konferencji naukowej, Złoty Potok – Ojców.
- PARTYKA J., TYC A. (red.). 2004. Od Złotego Potoku do Ojcowa szlakiem wyprawy naturalistów z 1954 r. Przewodnik sesji terenowych, Ojców.
- PARTYKA J. 2005. Sprawozdanie z obchodów 150. rocznicy „Podróży naturalistów” do Złotego Potoku i Ojcowa (1854–2004). W: J. PARTYKA (red.), Zróżnicowanie i przemiany środowiska przyrodniczo-kulturowego Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. T. 3 Suplement, Ojców, s. 253–315.

Anna MEDWECKA-KORNAŚ

XII ZJAZD UKRAIŃSKIEGO TOWARZYSTWA BOTANICZNEGO (ODESSA, UKRAINA, 15–18 MAJA 2006 r.)

Twelfth Congress of the Ukrainian
Botanical Society
(Odessa, Ukraine, 15–18 May 2006)

Dwunasty Zjazd Ukraińskiego Towarzystwa Botanicznego (Українське ботанічне товариство – UBT) odbył się w dniach 15–18 maja 2006 r. w Odessie. Na czele Komitetu Organizacyjnego stanął prof. K. M. Sytnik, który z v-ce przewodniczącymi (I. O. Dudka,

J. P. Diduch, S. Ł. Mosyakin, W. O. Iwanica i G. A. Szwec) i kilkunastoma członkami czuwali nad całością przygotowań. Jak zawsze najbardziej zaangażowany był kilkuosobowy sekretariat Zjazdu (S. G. Kovalenko, W. M. Minarczenko, H. M. Szijan i J. S. Nazarczuk, S. V. Nemercałow, V. V. Nemercałow), którym kierowała zawsze pełna zapału i entuzjazmu dr Tatyana Vasylyeva. Można zatem bez żadnej przesady stwierdzić, że zasadnicza część organizacji Zjazdu przypadła nauczycielom akademickim i aspirantom Katedry Botaniki Wydziału Biologicznego Odesskiego Państwowego Uniwersytetu im. I. I. Miecznikowa.

Większość przyjezdnych uczestników Zjazdu została zakwaterowanych w dobrych warunkach w „Marynarskiej Bazie Międzyrejsowej”. Dla potrzeb Zjazdu był to wybór trafny, bowiem budynek „Bazy” znajduje się w dogodnym i atrakcyjnym miejscu. Jest to dzielnica Odessy o spokojnym, parkowym charakterze, z rozmieszczonymi tu sanatoriami i położona zarazem w bliskim sąsiedztwie zagospodarowanego infrastrukturalnie czarnomorskiego wybrzeża i Ogrodu Botanicznego. Stosunkowo blisko znajdował się budynek Wydziału Humanistycznego, w którym zaplanowano wszystkie obrady zjazdowe, a nieopodal gmach Wydziału Biologicznego z siedzibą Katedry Botaniki miejscowego Uniwersytetu.

Zjazd zgromadził ponad 130 uczestników. Z oczywistych przyczyn stał się przede wszystkim forum prezentacji osiągnięć botaników ukraińskich. Oprócz tego w zjeździe brało udział kilkanaście osób, autorów lub współautorów wystąpień z Bułgarii, Kazachstanu, Niemiec, Norwegii, Polski, Rosji i Szwecji. Polska reprezentowana była przez Akademię Rolniczą w Lublinie i Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Obrady zjazdowe zostały podzielone na 3 sesje: referatową, plakatową i terenową. Dwie pierwsze sesje w założeniach realizowane były w ramach 6 działów tematycznych. Rozkład poszczególnych wystąpień, których streszczenia opublikowano w „Materiałach XII Zjazdu Ukraińskiego Towarzystwa Botanicznego”, był

następujący: systematyka i florystyka roślin wyższych – 42; geobotanika, ekologia roślin, fitosozologia i resursoznawstwo – 102; algologia, mikologia, lichenologia i briologia – 86; selekcja i introdukcja roślin – 108; botanika strukturalna i funkcjonalna – 122; dydaktyka nauczania botaniki – 11. Warto też podkreślić, że wszystkie materiały (Proceedings, znaczek Zjazdu, oficjalne zaproszenia) organizatorzy zaopatrzyli przemyślnie w roślinny motyw z nazwą gatunkową ich miasta, stanowiący swoiste „logo” Zjazdu. Motyw ten przedstawia *Gymnospermium odessanum* (D. C.) Takht. (*Berberidaceae*), który ze względu na priorytet taksonomiczny nosi obecnie nazwę *G. altaicum* (Pallas) Spach. Takiego pomysłu wypada tylko pogratulować, choć nie dopatrzyliśmy się nigdzie podania jego Autora. Anonimowi bijemy zatem brawo!!! (Ryc. 1).

Językami zjazdowymi były: ukraiński, angielski i rosyjski. Pierwszy dzień Zjazdu (15 maja) w godzinach przedpołudniowych przeznaczony był na rejestrację uczestników, a w popołudniowych na zwiedzanie Ogrodu Botanicznego, w ramach którego pracownicy naukowci tej placówki zapoznali nas z historią bardziej interesujących

kolekcji dendrologicznych i dobrze utrzymanym działem systematycznym z wieloma osobliwościami florystycznymi.

Oficjalny początek Zjazdu nastąpił 16 maja. W zastępstwie niedysponowanego Prezydenta, otwarcia i prowadzenia podjęła się v-ce Prezydent UBT – prof. I. O. Dudka. Na wstępie w serdecznych słowach przywitała oficjalnych Gości Zjazdu – JM Rektora, akademika – prof. W. A. Smintina, Dziekana Wydziału Biologicznego, Naczelnika Okręgowego Zarządu Ekologii i Zasobów Przyrodniczych oraz wszystkich zebranych.

W przemówieniach oficjalnych wystąpił Rektor Odesskiego Uniwersytetu oraz Dziekan Wydziału Biologicznego. Następnie odczytano list napisany przez prof. Sytnika, a skierowany do uczestników Zjazdu, w którym m.in. wyraża swoje zaniepokojenie dużymi, niekorzystnymi zmianami, jakie na Ukrainie wywołane są wyrębami całych kompleksów leśnych. Wyznaczył też strategiczne cele, na jakich Jego zdaniem winien się skupić potencjał botaników Ukrainy. Następnie chwilą ciszy uczczono pamięć zmarłych w ostatnim czasie członków Towarzystwa.

Część referatów dla wszystkich uczestników podzielono na przedpołudniową i popołudniową. Część przedpołudniowa miała charakter sesji plenarnej, w ramach której przedstawiono 4 referaty. Prof. J. P. Diduch prezentował stan i perspektywy rozwoju botaniki i mikologii w Instytucie Botaniki Akademii Nauk Ukrainy im. M. G. Kholodny'ego w Kijowie; prof. S. Ł. Mosyakin zarysował aktualne problemy biologii roślin z podkreśleniem globalnych tendencji i perspektyw; prof. J. I. Mowczan mówił o utrzymaniu fitoróżnorodności Ukrainy w warunkach ekorozwoju. Interesujące było wystąpienie analizujące osiągnięcia botaników w ramach całego okresu istnienia Noworosyjskiego i Odesskiego Uniwersytetu. Autorki (T. V. Vasylyeva i S. G. Kovalenko) w nadzwyczaj udany sposób połączyły dane merytoryczne i historyczne z formą prezentacji, co wzbudziło pozytywną i w pełni zasłużoną reakcję zebranych słuchaczy.

W części popołudniowej do wyróżniających się i wywołujących ożywioną dyskusję zaliczyć

Ryc. 1. Logo XII Zjazdu UBT.

Fig. 1. Logo of 12th Congress of the Ukrainian Botanical Society.

można referat O. O. Kagała przedstawiający krytyczną analizę chorologiczną (florografię) flory Ukrainy wraz z postulatami koniecznymi dla dalszego jej rozwoju. Podobną dyskusję wywołał referat A. W. Eny na temat postępow i ograniczeń w rozpoznaniu endemizmu Krymu.

Jak już wspomniano, w obradach sekcyjnych zaplanowano pierwotnie ponad 470 prezentacji, bowiem tyle streszczeń znalazło się w pokaźnym tomie materiałów konferencyjnych. Z powodu niższej, niż się spodziewano, frekwencji uczestników, przedstawiono ostatecznie około 160 referatów i plakatów, co miało miejsce w sekcjach przez cały drugi dzień obrad.

Na Zjeździe ilościowo przeważały prace dotyczące zagadnień strukturalnych i funkcjonalnych, takich jak morfologiczno-anatomiczne właściwości organów wegetatywnych, morfogeneza, problematyka palinologiczna i karpologiczna, zagadnienia hydrobiologiczne, a także prace o nachyleniu fizjologicznym, fitochemicznym, farmakologicznym i metodycznym. Tu znalazły się prace z ośrodka lubelskiego omawiające ultrastrukturę miodników na przykładzie gatunków z *Asteraceae*, *Crassulaceae* i *Cucurbitaceae*. Drugi, równie bogaty dział, obejmuje badania ontogenetyczne na przykładzie wielu gatunków użytkowych lub egzotycznych specjalnie sprowadzanych, bądź znajdujących się już w kolekcjach ogrodów botanicznych i dendrologicznych w celu opracowania warunków do ich upowszechniania.

Pokaźny zestaw prac zawierał dział prezentujący wyniki badań nad problematyką mikoryzową, identyfikowaniem patogenów roślin uprawnych, określaniem parametrów reakcji na czynniki ekstremalne w hodowlach eksperymentalnych glonów i grzybów, poszukiwaniem markerów molekularnych w taksonomii porostów, opisywaniem różnorodności mikrobioty, lichenobioty i briobioty na tle warunków występowania.

Do sekcji florystyki i systematyki roślin zakwalifikowano wystąpienie K. Latowskiego – UAM w Poznaniu (Development of the carpology against the system of angiosperms) oraz Z. Celki – UAM w Poznaniu (Relicts of

former cultivations in vascular flora of central Europe).

Po zakończeniu obrad w sekcjach, w przestronnej sali „Międzyrejsowej Bazy Marynarskiej” odbyła się gustowna i bardzo dobrze przygotowana uroczysta kolacja, nazwana w programie tajemniczo „Botaniczna herbata”. Kolacja odznaczała się bogactwem i oryginalnym zestawem potraw, co dotyczy zarówno dań „zimnych”, jak i „ciepłych”. Na szczególne podkreślenie zasługuje bardzo interesujący program artystyczny, który w postaci uroczych przerywników umilił to integracyjne i niezapomniane spotkanie.

W ostatnim dniu Zjazdu odbyły się wybory Władz Towarzystwa. Prezydentem po raz kolejny został prof. K. M. Sytnik, v-ce Prezydentami: prof. S. L. Mosyakin, I. O. Dudka, Y. P. Diduch i O. M. Slusarenko, a sekretarzem – prof. O. V. Voytenko. Następny – XIII Zjazd – zapowiedziano w 2011 r. we Lwowie.

Karol LATOWSKI, Zbigniew CELKA

BOTANIKA ZAGRANICĄ BOTANY ABROAD

MIĘDZYNARODOWE TOWARZYSTWO AEROBIOLOGICZNE

International Association for Aerobiology

Międzynarodowe Towarzystwo Aerobiologiczne (IAA) zostało założone 11 września 1974 roku w Hadze (Holandia). Pierwszy Kongres Towarzystwa odbył się w 1978 roku w Monachium (Niemcy). W tym czasie aerobiologia nie była już nową dziedziną nauki, chociaż jej organizacja i międzynarodowe perspektywy były uważane za całkiem nowe zjawisko. W rzeczywistości aerobiologia stała się przedmiotem większego zainteresowania w roku 1964, kiedy powstał Międzynarodowy Program Biologiczny (IBP).